

Nakon tri rezidencijalna izdanja treninga za CO-GREEN aktivatore, uslijedilo je vrijeme za naredne ciljne aktivnosti kojima CO-GREEN treneri, ali i mapirani dionici i stručnjaci u lokalnoj zajednici osnažuju aktivatore za osmišljavanje i realizaciju svojih lokalnih akcija.

U periodu od ožujka gotovo do kraja travnja 2024., u okviru treninga za CO-GREEN aktivatore, održan je niz aktivnosti s ciljem pružanja podrške i njihovog osnaživanja za aktivnu participaciju u procesima zelene tranzicije na području PGŽ kao i animiranju lokalnog stanovništva u svojoj neposrednoj zajednici. U nastavku slijedi popis s kratkim sažetkom održanih susreta:

1. Villa Antonio (Vladimira Nazora 2, Opatija); 02.03.2024.; 22 sudionika

Sastanak mentora s predstavnicima lokalnih vlasti (Grad Opatija) i dionika bio je prilika za dublju raspravu o tome kako animirati lokalne zajednice da sudjeluju u procesima donošenja odluka vezanih uz "zelena" pitanja od značaja za lokalnu zajednicu. Ključni aspekti rasprave: potreba za komuniciranjem informacija lokalnim građanima na učinkovitiji način koristeći različite *online* i *f2f* metode; potreba za boljim i učinkovitijim dijalogom između donositelja odluka i predstavnika aktivnih lokalnih nevladinih organizacija, npr. kroz tematske odbore ili povjerenstva s predstavnicima svih relevantnih dionika lokalne zajednice kako bi se čuo svačiji glas kada je riječ o temama od javnog interesa i izgradnji održive zajednice.

2. Društveni centar Drenova (Rijeka); 14.03.2024.; 6 sudionika

Udruga Dren i aktivatorica u ime svoje udruge, u suradnji s drugim aktivatorima i mentoricom održali su sastanak s predstavnicima Osnovne škole Fran Franković te s njima razgovarali o uključivanju zajednice u promociju drene po kojemu je naselje i dobilo ime. Očuvanjem ove autohtone biljne vrste i stare sorte ujedno će se očuvati i bioraznolikost.

3. Kastav; 16.03.2024.; 10 sudionika

Aktivatori su na kastavskom sajmu sa sugrađanima i dionicima razgovarali o važnosti očuvanja bioraznolikosti tijekom organizirane razmjene sjemena. Javnost prepoznaje važnost uzgoja biljaka koje mogu pridonijeti kvaliteti poljoprivrednih proizvoda. Poveo se i važan razgovor s organizatorima sajma o tome kako podržati i motivirati male poljoprivrednike da pređu na ekološki uzgoj.

4. CTK Rijeka; 19.03.2024.; 7 sudionika

Digitalni otpad svakim danom sve više zagađuje planet, ali se njegovim stvaranjem troše i

prirodni resursi te stvara stvaran CO₂. U razgovoru sa stručnjacima iz IT područja, zainteresiranom javnošću i dionicima, aktivatori i mentori stekli su nova znanja o temi i komunikaciji o ovoj ekološkoj problematici i digitalnom otpadu kao jednoj od najbrže rastućih kategorija otpada.

5. Drenova (Rijeka); 21.03.2024.; 5 sudionika

Aktivatori i mentor održali su razgovor s članovima lokalne zajednice o sadnji drene u zajednici kako bi se održala biološka raznolikost u naselju. Agronom je također održao predavanje o polaganju i margotiranju drene kao jednostavnim i održivim načinima razmnožavanja drene kojima građani mogu biti dijelom očuvanja lokalne, autohtone, stare sorte, ujedno i bioraznolikosti.

6. Opatija; 23.03.2024.; 10 sudionika

Na Ekološkom sajmu Opatija aktivatori su razgovarali o važnosti bioraznolikosti sa sugrađanima i dionicima tijekom događanja usmjerenog na razmjenu (ekološkog) sjemena. Javnost je pokazala visoku razinu prepoznavanja važnosti uzgoja biljaka od strane građana, ali i poljoprivrednika kao načina doprinosa kvaliteti poljoprivrednih proizvoda i održivih prehrambenih sustava. Bila je to i izvrsna prilika za razgovor s ekološkim poljoprivrednicima kako educirati potrošače da kupnjom ekološke hrane izravno štede prirodne resurse.

7. Društveni centar Kijac (Cvjetni trg 8, Njivice); 09.04.2024.; 11 sudionika

Lokalnoj zajednici su ovom prilikom predstavljene najnovije informacije o klimatskim promjenama. Zelena mreža Primorsko-goranske županije provela je istraživanje „Pogled na društvenu klimu oko KLIMATSKE PROMJENE“ o osobnim stavovima donositelja odluka o klimatskoj krizi i njezinom utjecaju na aktualne i lokalne projekte i aktivnosti, a u svrhu rješavanja lokalnih pitanja okoliša među dionicima i javnošću, uzimajući u obzir globalne trendove i povezane prijetnje. Iako je bilo lako odgovoriti (da/ne/možda/ne znam) na internetsku anketu od 18 pitanja, ispunila ju je samo jedna trećina ciljanih ispitanika. Glavni zaključci održane grupne rasprave su:

- konkretne promjene koje bi građani trebali poduzeti u svakodnevnom životu kako bi spriječili ili usporili klimatsku krizu te ih promovirali u javnosti,
- donositelji odluka nisu svjesni ozbiljnosti opasnosti od ekstremnih klimatskih promjena u našoj županiji i ne uvažavaju građane koji su svjesni i bave se ovim problemom
- građani trebaju hitno stupiti u dijalog s donositeljima odluka kako bi ih osvijestili o ovoj klimatskoj alarmantnosti

- mediji svojim lažnim narativima u javnom prostoru dovode opću javnost u zabludu i skreću pozornost sa znanstvenih činjenica o štetnosti kapitalnih projekata kako bi se mogli neometano graditi bez upozoravanja građana kao dežurnih smetala.

8. Opatija; 10.04.2024.; 8 sudionika

U Klubu 60+ Gradskog društva Crvenog križa Opatija razgovaralo se s članovima o njihovom aktivnom sudjelovanju i dugogodišnjem iskustvu u participaciji. Sugrađani treće životne dobi većinom podržavaju političku stranku umirovljenika na državnoj razini, a zainteresirani su i za edukaciju kako bi bili spremni sudjelovati u raspravama na lokalnoj razini i dati svoj doprinos u razvoju održive zajednice, procesa do kojeg im je jako stalo.

9. Opatija; 11.04.2024.; 7 sudionika

Opatijsko planinarsko društvo u stalnoj je komunikaciji s lokalnom samoupravom. Njihova prioritetna područja pokrivaju problem uništavanja staza, prirodnog okoliša kao i lokalnih šumskih područja, na čijem očuvanju rade. U razgovoru s predstavnicima, aktivatori su se složili oko potrebe sudjelovanja u budućim akcijama, kao i poticanja građana na veće uključivanje u zaštitu okoliša. U tu svrhu će se kroz planinarske škole i grupe za markiranje staza članovi informirati o važnosti aktivnog sudjelovanja u donošenju odluka, posebice u segmentu očuvanja prirode, konkretno za područja Opatije i Parka prirode Učka.

10. Lovran; 12.04.2024.; 7 sudionika

Društvo "Naša djeca" Opatija već niz godina provodi program Dječjeg gradskog vijeća u Opatiji. Tema održanog susreta je sudjelovanje građana, a zaključeno je da je aktivno sudjelovanje djece u procesima donošenja odluka i dijalog s predstavnicima lokalne samouprave primjer koji njihovi roditelji trebaju slijediti te se više aktivno i konkretno uključiti u prilike koje im se s tim ciljem i nude, odnosno sami ih stvarati.

11. Opatija; 13.04.2024.; 7 sudionika

Mjesečni sajam ekološke hrane koji se održava u centru grada u Opatiji, prepoznat od strane lokalnog stanovništva kao mjesto organske hrane, aktivne potpore ekološkim proizvođačima i održivoj proizvodnji hrane, poslužio je kao odlična platforma aktivatorima da se dotaknu ključne uloge lokalne proizvodnje hrane koju ona ima zelenoj tranziciji i stvaranju održivije budućnosti. Zaključeno je da je hrana koja se uzgaja lokalno održivija ne samo u vidu smanjenja zagađenja prijevozom hrane od proizvođača do potrošača, već i u načinu proizvodnje hrane koji koristi znanja, resurse i metode koji su usklađeni s potrebama lokalne zajednice i okoliša. Kako je nesiguran prehrambeni sustav u Primorsko-goranskoj županiji

označen kao jedan od prioriteta CO-GREEN aktivatora, ove aktivnosti su od iznimne važnosti u podizanju svijesti građana u lokalnoj zajednici i osnaživanju njihovih svakodnevnih životnih navika kada su u pitanju ekološki prehrambeni proizvodi kao jedan od praktičnih i važnih načina na koji su izravno uključeni u zelenu tranziciju.

12. Ika; 15.04.2024.; 8 sudionika

Održani sastanak s mentorima, aktivatorima, studentima i predstavnicima Fakulteta za menadžment i ugostiteljstvo tematizirao je turizam i njegov utjecaj na okoliš. Neki od studenata specijalizirani su za održivi razvoj turizma, pa je ovo bila dobra prilika za raspravu o tome u kojoj mjeri turizam doprinosi iskorištavanju prirodnih resursa i klimatskim promjenama, odnosno kako se sustavno okrenuti inovativnim načinima i mapiranju lokalnih potencijala održivog turizma. Zaključak je da je potrebno okrenuti se eko turizmu i osvijestiti iznajmljivače, hotelijere, ali i donositelje odluka o važnosti promjene smjera današnjeg odnosa prema prirodnim resursima, stvaranju otpada, betonizaciji i sl. kao i kako ugostiteljstvo utječe na klimatske promjene.

13. Rijeka; 15.04.2024.; 7 sudionika

Aktivatori su razgovarali s dionicima i članovima udruga koje djeluju na otvorenom javnom prostoru o senzibilizaciji javnosti za zaštitu prirode. Istaknuto je da su promjene u prirodi evidentne više nego ikad i da je više nego očito da se tiču ljudskog iskorištavanja i korištenja prirodnih resursa. Prisutni su prepoznali važnost senzibiliziranja javnosti o ovom problemu te se planiraju akcije koje će tome doprinijeti. Glavni fokus je potaknuti građane na povezivanje s prirodom kao preduvjet za njihovo aktivno sudjelovanje u pitanjima i procesima vezanim uz zelenu tranziciju, stoga će se organizirati događanja u prirodi za javnost, a posebno će se nastojati pozvati mlade.

14. Rijeka; 16.04.2024.; 6 sudionika

Druženje dionika i javnosti s aktivatorima i mentorima u naselju Mlaka pridonijelo je boljoj komunikaciji sugrađana o tome što je nužno učiniti u njihovoj lokalnoj sredini. Zaključak je da je, budući da se ovo naselje nalazi u blizini centra grada, važno voditi računa o zelenim površinama u gradu, uključujući pažljivo planiranje programa sadnje drveća i grmlja kako bi se doprinijelo bioraznolikosti grada. Jestive javne zelene površine prepoznate su kao važan potencijal u rješavanju mapiranih CO-GREEN problematika kojima se trebaju baviti aktivatori i opća javnost na lokalnoj razini. Građani pritom trebaju biti (pro)aktivni u komunikaciji s mjesnim odborom kako bi predlagali svoje ideje.

15. Društveni centar Drenova (Rijeka); 18.04.2024.; 11 sudionika

Susret mentora i aktivatora s dionicima na Drenovi bio je usmjeren na prijenos znanja i usustavljanje podrške i interne komunikacije unutar same Zelene mreže. Zelena mreža osnovana u sklopu projekta CO-GREEN, nudi okvir, ali i model koji okuplja i povezuje sve zainteresirane strane, nudeći umrežavanje, dijeljenje znanja i informacija te "ljudske snage" čime se jača suradnja između dionika na području Primorsko-goranske županije. Mreže poput Zelene mreže imaju veliki potencijal da lokalne donositelje odluka učine odgovornijima u lokalnoj zajednici. Na tom putu, Zelena mreža treba raditi na vidljivosti i stvaranju brenda kojeg će lokalna zajednica prepoznati, promicati te se u nju uključivati radi sudjelovanja u zelenoj tranziciji. Zaključak ove sesije je da Zelena mreža može poslužiti kao platforma za inspiraciju, razmjenu znanja, prakse, ekspertize i vršnjačku podršku tijekom provedbe lokalnih inicijativa CO-GREEN aktivista kao i alat za informiranje i animiranje većeg broja građana.

16. Kantrida (Rijeka); 24.04.2024.; 8 sudionika

Građanske inicijative važan su čimbenik u području aktivnog sudjelovanja na lokalnoj razini, kao npr. Tranzicijska inicijativa Rijeka (TIR). Aktivatori i mentori razgovarali su s građanima i dionicima o projektu kapitalne izgradnje u naselju Kantrida koji će negativno utjecati na prirodu, gradske vizure te kvalitetu života građana općenito. Istaknuto je da Grad Rijeka i vijećnici nemaju sluha za građane koji su protiv predloženih velikih projekata izgradnje na Kantridi. Daljnja rasprava vodila se o tome kako uključiti građane u donošenje odluka u skoroj budućnosti koristeći ključni trenutak izgradnje ovog kapitalnog projekta kao priliku da se veliki broj građana uključi u zaštitu resursa i devastaciju grada agresivnom urbanizacijom kao način izravnog sudjelovanja u procesima zelene tranzicije.

17. Opatija; 25.04.2024.; 5 sudionika

Mentor i aktivatori održali su sastanak s predstavnicima Grada Opatije kako bi se educirali o boljoj komunikaciji između građana i lokalne samouprave kao i razlozima iza kojih se krije zašto se interesi i ideje građana ne prepoznaju te njihovi komentari ne uzimaju za ozbiljno tijekom javnih rasprava. Iako su interesi građana prepoznati na "površinskoj razini", oni nisu uključeni u donošenje odluka, na kraju sve ovisi o donositeljima odluka i politici, što dodatno doprinosi apatiji lokalnih zajednica. Kako bi se te prepreke prevladale i otvorio prostor za komunikaciju s građanima, lokalna samouprava se treba potruditi vratiti povjerenje, educirati građane o participativnim procesima te jačati element pozivanja javnost na konzultacije o pitanjima od interesa svih građana.

Nizom aktivnosti CO-GREEN aktivatorima pružena podrška za aktivnu participaciju u procesima zelene tranzicije | 6

Pregled svih aktivnosti partnerskih organizacija u okviru ovog WP kao i zaključke pronađite [ovdje](#).

Aktivnost je dijelom WP 10 - Local training for the "CO-GREEN" activators. / Događaj 10. - Trening za lokalne "CO-GREEN" aktivatore.

Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet
University of Rijeka, Faculty of Humanities and Social Sciences

žmergo

Europska unija

Projekt CO-GREEN dio je programa CERV (Citizens, equality, rights and values), odnosno, "Građani, jednakost, prava i vrijednosti" pokrenut od strane Europske komisije 2021. godine, a koji će biti aktivan do 2027. godine.

Provede ga u partnerstvu Udruga Žmergo i Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci (Hrvatska), Udruga Forum Terzo Settore zajedno sa Sveučilištem Tor Vergata iz Rima (Italija), Udruga CAL, Fakultet društvenih znanosti i filozofije Sveučilišta Nikola Kopernik iz Toruňa te Institut za sociologiju (Poljska) te Udruga Euracademy i Općina Karditsa (Grčka).

Projekt je financiran sredstvima Europske unije.

Sufinancira
Europska unija